

ชื่อเรื่อง : การทำงานของสตรีในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสถาบันครอบครัว
: กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ผู้วิจัย : นางกมลพรรณ สนศิริ

ที่ปรึกษา : รศ.พรณยูพา นพรัก

ประเภทบทนิพนธ์ : วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ไทยคดีศึกษา), 2540

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการทำงานของสตรีที่มีผลกระทบต่อโครงสร้างและความสัมพันธ์ของครอบครัว การเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่ด้านครอบครัว เศรษฐกิจ และสังคมของสตรีที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ตลอดจนปัญหาครอบครัวของสตรี และเปรียบเทียบบทบาทของสตรีที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมในแต่ละด้าน จำแนก ตามระดับการศึกษา ระดับอายุ ระดับรายได้ ระยะเวลาที่ให้กับครอบครัว สถานภาพสมรส และภูมิภาคนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ สตรีที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมจำนวน 243 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ลักษณะโครงสร้างและความสัมพันธ์ของครอบครัว สตรีส่วนใหญ่มีหัวหน้าครัวเรือนเป็นชาย อายุระหว่าง 50 - 59 ปี สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา มีรายได้ต่อปีน้อยกว่า 50,000 บาทต่อปี และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1 - 5 คน ซึ่งมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยวที่ประกอบด้วย บิดา มารดา และบุตรที่ยังไม่ได้สมรส

สตรีที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่อายุระหว่าง 20 - 25 ปี สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีรายได้ต่อเดือน 3,001 - 6,000 บาท มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวนใกล้เคียงกับสตรีที่อพยพมาจากต่างอำเภอในจังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งเป็นสตรีแต่งงานแล้วมากกว่าสตรีโสด

2. การกระจายร้อยละของบทบาทของสตรีที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามระดับการศึกษา ระดับอายุ ระดับรายได้ ระยะเวลาที่ให้กับครอบครัว สถานภาพของสตรี และภูมิลำเนา ปรากฏว่าไม่ว่าจะจำแนกสตรีในลักษณะใดก็ตาม สตรีที่ทำงานในโรงงาน

อุตสาหกรรมจะมีบทบาทสอดคล้องกันในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ในด้านครอบครัว สตรีส่วนใหญ่รู้สึกพอใจและชื่นชมครอบครัวของตนเอง สตรีกับครอบครัวเมื่อมีปัญหาสำคัญ ๆ ของครอบครัวต้องมีการพูดคุยปรึกษาหารือกันทุกครั้ง สตรีกับสมาชิกในครอบครัวได้ตัดสินใจร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาใด ๆ ที่เกิดขึ้นในครอบครัว แก้ไขปัญหาร่วมกันทุกครั้ง สำหรับสตรีที่มีบุตร มีบทบาทสอดคล้องกันเกี่ยวกับการดูแลบุตร ส่วนใหญ่เคยพาบุตรไปตรวจสุขภาพ สตรีมีเวลาเล่นกับบุตรบ้าง และเห็นด้วยว่าแม่จำเป็นต้องมีเวลาว่างสำหรับเล่นกับบุตร

ในด้านเศรษฐกิจ สตรีส่วนใหญ่มีบทบาทการจัดการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการออมทรัพย์ โดยการฝากธนาคาร

ในด้านสังคม สตรีส่วนใหญ่มีบทบาทการพบปะญาติจะไปเยี่ยมพ่อแม่ พี่น้องเป็นประจำ

3. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าไคสแควร์ (χ^2) โดยจำแนกสตรีตามระดับการศึกษา ระดับอายุ ระดับรายได้ ระยะเวลาที่ให้กับครอบครัว สถานภาพของสตรี และภูมิลำเนาพบว่า

จำแนกตามระดับการศึกษา พบความแตกต่างในบทบาททุกด้าน

จำแนกตามระดับอายุ พบความแตกต่างในบทบาททุกด้าน

จำแนกตามระดับรายได้ พบความแตกต่างในบทบาทด้านครอบครัวและด้านเศรษฐกิจ แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในบทบาทด้านสังคม

จำแนกตามระยะเวลาที่ให้กับครอบครัวของสตรี พบว่ามีความแตกต่างในบทบาทด้านครอบครัวและปัญหาในครอบครัวของสตรี

จำแนกตามสถานภาพของสตรี พบความแตกต่างในบทบาททุกด้าน

จำแนกตามภูมิลำเนา พบความแตกต่างในบทบาททุกด้าน

4. ปัญหาครอบครัวของสตรี คือ ปัญหาหนี้สิน ปัญหาความขัดแย้งกันในครอบครัว ปัญหาการพักผ่อน สำหรับสตรีวัย 40 ปีขึ้นไป มีปัญหาทางด้านสุขภาพ